

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ЗАХИСТ І КАРАНТИН РОСЛИН

Третього рівня вищої освіти (доктор філософії)

за спеціальністю 202 Захист і карантин рослин

галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Кваліфікація – доктор філософії з захисту і карантину рослин

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

Олена Непочатенко

(протокол № 6 від 31 травня 2023 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01 вересня 2023 р.

Ректор

Олена Непочатенко

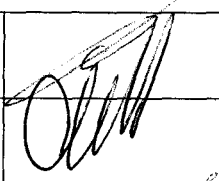
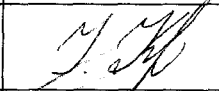

(наказ № 01-069/7/од від 31 травня 2023 р.)

Умань 2023 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма спеціальності 202 Захист і карантин рослин третього рівня вищої освіти (доктор філософії) розроблена у відповідності до стандарту вищої освіти зі спеціальності 202 Захист і карантин рослин галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (доктор філософії), затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 515 від 01.06. 2022 р.

Освітньо-наукова програма спеціальності 202 Захист і карантин рослин розроблена робочою (проектною) групою у складі:

№ п/п	ПІБ	Посада	Науковий ступінь, вчене звання	Підпис
НПП				
1.	Яновський Юрій Петрович, гарант	професор кафедри захисту і карантину рослин	д-р с.-г. наук, професор	
2.	Мостов'як Іван Іванович	професор кафедри захисту і карантину рослин	д-р с.-г. наук, професор	
3.	Крикунов Ігор Володимирович	завідувач кафедри захисту і карантину рослин	канд. с.-г. наук., доцент	
4.	Мостов'як Світлана Миколаївна	доцент кафедри захисту і карантину рослин	канд. с.-г. наук, доцент	
5.	Лизун Катерина В'ячеславівна	аспірантка кафедри захисту і карантину рослин		

Залучені стейхолдери

№ п/п	ПІБ	До якої групи стейхолдерів належить (здобувач вищої освіти, випускник, роботодавець тощо)	Науковий ступінь, вчене звання (за наявності)
1.	Євич Петро Петрович	Роботодавець. Генеральний директор компанії ТОВ “АгроРось”	
2.	Євтушенко Микола Дмитрович	Науково-педагогічний працівник. Завідувач кафедри зоології та ентомології ім. Б.М. Літвінова ХНАУ ім. В.В. Докучаєва	канд. с.-г наук, професор
3.	Федоренко Віталій Петрович	Науково-педагогічний працівник. Головний науковий співробітник лабораторії ентомології та стійкості с.-г. культур проти шкідників інституту захисту рослин НААН, академік НААН,	д-р біол. наук, професор

Програма погоджена: на засіданні кафедри захисту і карантину рослин (протокол № 8 від 05. 04. 2023 р.); Вченою радою факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин (протокол № 6 від 07. 04. 2022 р.), схвалена Науково-методичною радою університету (протокол № 5 від 30. 05. 2023 р.).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

Профіль освітньої програми зі спеціальності

202 Захист і карантин рослин

1– Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський національний університет садівництва; факультет плодоовочівництва, екології та захисту рослин; кафедра захисту і карантину рослин
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії Доктор філософії з захисту і карантину рослин
Офіційна назва освітньої програми	Захист і карантин рослин
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Сертифікат про акредитацію – 2646 від 20.12.2021. Термін дії сертифіката – до 01.07.2027
Цикл/рівень	FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень, НРК України – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього рівня магістр
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://ects.udau.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Створення конкурентоспроможного наукового продукту задля наукового забезпечення розвитку знань, умінь та навичок із захисту і карантину рослин	
3– Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	20 Аграрні науки та продовольство 202 Захист і карантин рослин
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова, дослідницька та прикладна, спеціальність захист і карантин рослин поєднує знання з ентомології, фітопатології, фітофармакології, карантину рослин.
Основний фокус освітньої програми	Дослідити особливості розвитку, розмноження, поширення шкідливих видів організмів з еколого-економічною оцінкою їх контролю на видовому і популяційному рівнях. Створення науково-обґрунтованих систем фітосанітарного моніторингу в захисних і карантинних заходах.

Особливості програми	<i>Освітня і наукова складові програми</i> реалізуються у невеликих групах дослідників, окремі складові власних наукових досліджень здобувачі зможуть виконувати під час практичних занять з дисциплін професійної підготовки.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	2113.1 – Науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (агрономія, зоотехнія, лісівництво, природно-заповідна справа); 2310.2.– Асистент, викладач вищого навчального закладу 2310.1 – Доцент, докторант. 1237 – Керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники
Подальше навчання	Продовження освіти з отримання другого наукового ступеня – доктора наук.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, семінари, самостійна та індивідуальна робота, консультації із викладачами, семінари і науково-дослідницька практика.
Оцінювання	Поточний і підсумковий контроль. Підсумкова атестація – захист дисертаційної роботи.

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері захисту і карантину рослин під час здійснення професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у галузі захисту і карантину рослин на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК4. Здатність працювати у міжнародному контексті.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері захисту і карантину рослин, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень з дотриманням вимог професійної етики. СК2. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання з захисту і карантину рослин та дотичних до неї напрямів, формувати структуру наукової роботи, здійснювати її рубрикацію та змістовне наповнення, висвітлювати результати наукових досліджень у фахових вітчизняних і зарубіжних наукових виданнях з дотриманням правил академічної доброчесності. СК3. Здатність ініціювати, розробляти та впроваджувати у виробництво результати досліджень та інноваційних проектів. СК4. Здатність вести наукові дискусії на вітчизняному та міжнародному рівнях, відстоювати свою наукову позицію з дотриманням норм наукової етики і академічної чесності. СК5. Здатність визначати комплекс необхідних польових та лабораторних методів і методик, а також розуміти призначення та застосування обладнання й інструментарію щодо досліджуваних шкідливих організмів агроценозів, садово-паркових насаджень, лісів, квітникарстві.
7 – Програмні результати навчання	
РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з захисту і карантину рослин і суміжних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку та отримання нових знань і здійснення інновацій. РН2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми сфери захисту і карантину рослин державною та іноземною мовами, кваліфіковано оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних фахових вітчизняних та міжнародних наукових виданнях. РН3. Формулювати і перевіряти наукові гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків наявні літературні дані та докази, а також результати експериментальних досліджень, спостережень, теоретичного аналізу та комп'ютерного моделювання систем і	

процесів у сфері захисту і карантину рослин.

РН4. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у захисті і карантині рослин та дотичних до них суміжних напрямках.

РН5. Планувати і виконувати експериментальні та теоретичні дослідження з захисту і карантину рослин і дотичних до них суміжних напрямків з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично оцінювати та аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН6. Застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері захисту і карантину рослин, сучасні цифрові технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.

РН7. Розробляти та реалізовувати наукові й інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та практичні проблеми захисту і карантину рослин з дотриманням норм академічної доброчесності, біоетики, біологічної безпеки та професійної етики, врахуванням соціальних, економічних та правових аспектів.

РН8. Глибоко розуміти загальні принципи, методи та методологію наукових досліджень у захисті і карантині рослин, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері захисту і карантину рослин та у викладацькій практиці.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники задіяні у викладанні компонентів освітньої програми зі спеціальності 202 «Захист і карантин рослин» є штатними співробітниками УНУС, мають наукові ступені та вчені звання та відповідний рівень наукової і професійної активності. Зокрема фахову підготовку студентів за відповідною освітньою програмою здійснює випускова кафедра захисту і карантину рослин факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин Уманського національного університету садівництва. Всього на кафедрі працює 9 штатних науково-педагогічних працівників, з яких 6 мають ступінь доктора або кандидата наук та звання доцента та професора. Крім випускової кафедри фахову підготовку здійснює професорсько-викладацький склад інших кафедр факультету та університету. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками, які мають науковий ступінь та/або вчене звання становить 100%; які мають науковий ступінь доктора або вчене звання професора – 38,6%.
Матеріально-технічне забезпечення	Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної, науково-виробничої роботи аспірантів. Обладнані комп'ютерні класи. Функціонують навчально-наукові лабораторії: ентомології, фітопатології, гербології, проблем оптимізації родючості ґрунту, грибівництва, біоекології,

	навчальна лабораторія хімії, лабораторія інноваційних технологій зберігання плодів, музей геології та ґрунтознавства, теплиця, дослідні ділянки, овоче і фруктовосховище, музей – кабінет овочівництва.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний сайт Уманського НУС http://www.udau.edu.ua/ua/index.html містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Всі зареєстровані в університеті користувачі мають необмежений доступ до мережі Інтернет. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми викладені на освітньому порталі «Електронні ресурси»: https://www.udau.edu.ua/ua/media/elektronni-materiali/ Бібліотека Уманського національного університету садівництва є окремим підрозділом університету площа якої складає 3008,5 кв. метрів. Бібліотечний фонд багатогалузевий, нараховує понад двісті тисяч примірників вітчизняної та зарубіжної літератури, з яких навчальної – 71046 примірників, наукової -135278 примірників, більше 200 найменувань журналів та більше 30 назв газет. Бібліотечне обслуговування читачів проводиться у 6 читальних залах на 500 посадкових місць. Електронна бібліотека на 102050 записів, з них 1456 електронних підручників Щорічно бібліотека обслуговує понад 5000 користувачів, у т.ч. 4300 студентів. Читальні зали забезпечені бездротовим доступом до мережі Інтернет. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт університету: https://library.udau.edu.ua
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Уманським НУС та закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Уманським національним університетом садівництва та навчальними закладами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачена можливість навчання іноземних студентів. Зарахування відбувається згідно «Правил прийому до Уманського НУС».

2. Перелік компонентів освітньої частини освітньо-наукової програми

2.1 Перелік компонентів освітньої частини освітньо-наукової програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти (ОК)			
ОК 1	Філософія науки	4	екзамен
ОК 2	Українська та іноземна мова в наукових дослідженнях і ділових комунікаціях	6	залік екзамен

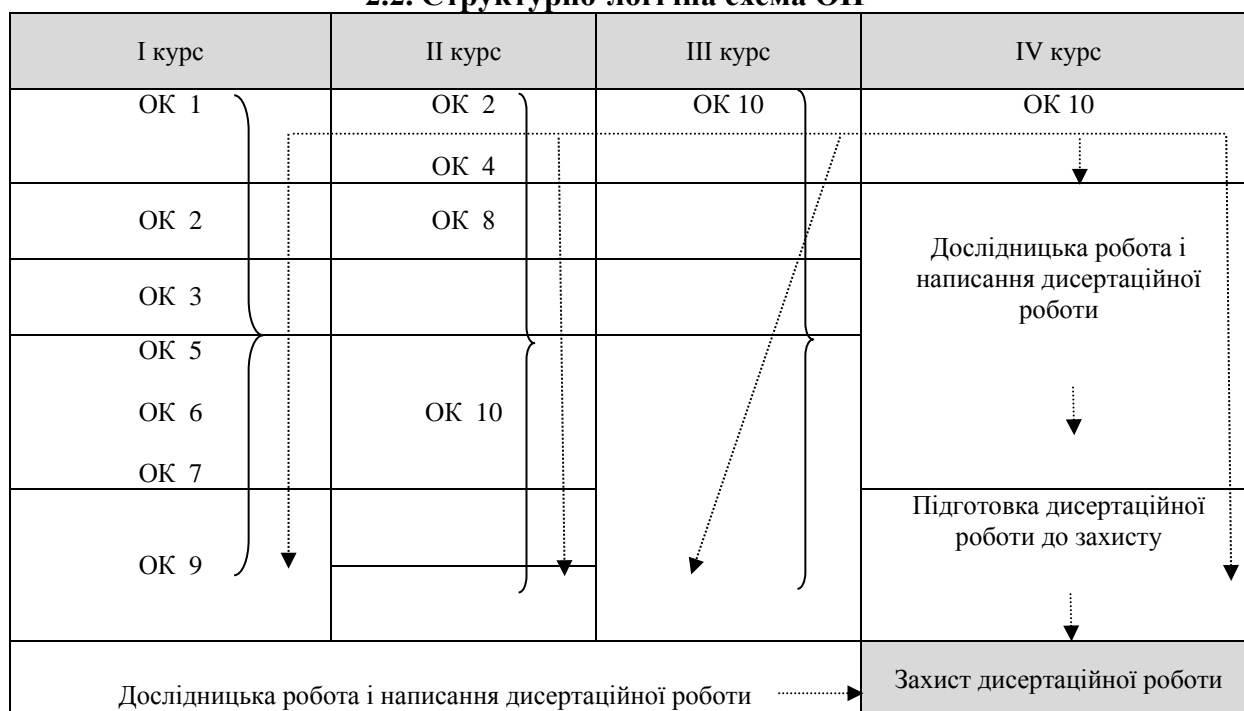

ОК 3	Педагогіка і методи навчання у вищій школі	3	залік
ОК 4	Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів	3	залік
ОК 5	Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю	5	залік
ОК 6	Інформаційні технології в науковій діяльності	3	залік
ОК 7	Сучасні методи визначення, ідентифікації та регуляції чисельності шкідливих організмів	5	залік
ОК 8	Фітосанітарний моніторинг шкідливих організмів сільськогосподарських культур	5	залік
ОК 9	Світові агротехнології з основами захисту рослин	5	екзамен
ОК 10	Науково-педагогічна практика та семінари за спеціальністю	6	залік
	Загальний обсяг обов'язкових компонентів	45	
Вибіркові компоненти (ВК) *			
ВК 1...	Дисципліна 1... *	15	залік
	Загальний обсяг вибірових компонентів	15	
	Загальний обсяг освітньої програми	60	

* - здобувач вищої освіти здійснює свій вибір згідно «Положення про вибірові дисципліни в Уманському НУС». <https://www.udau.edu.ua/ua/file/iU00>

* – дана дисципліна обирається з тематики дисертаційного дослідження здобувача

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи доктора філософії. Дисертаційна робота доктора філософії є важливою частиною навчального процесу і самостійної дослідницької діяльності. На дисертаційну роботу доктора філософії в галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин» покладається основна дослідницька і фахова кваліфікаційна функція, яка виражається у здатності пошукувача ступеня доктора філософії вести самостійні наукові дослідження, вирішувати прикладні завдання, здійснювати їхнє узагальнення у вигляді власного внеску у розвиток сучасної науки і практики. Вона являє собою результат самостійної наукової роботи аспіранта і має статус інтелектуального продукту на правах рукопису. Обсяг та структура роботи визначаються вимогами Державної атестаційної комісії (ДАК). Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, вона повинна перевірятися на наявність плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Захист дисертаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні спеціалізованої вченої ради. Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертаційної роботи є апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях та їх опублікування у фахових наукових виданнях, у тому числі таких, які входять до наукометричних баз, згідно з вимогами ДАК. Атестація здійснюється відкрито і публічно. Дисертація має бути розміщена на сайті Уманського НУС

Кінцевим результатом є присудження здобувачу наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство зі спеціальності 202 Захист і карантин рослин.

ПРАВИЛА оформлення дисертації*

Обсяг	Обсяг основного тексту дисертації визначається пунктами 10. 11 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, або може встановлюватися освітньо- науковою програмою закладу вищої освіти (наукової установи) відповідно до специфіки відповідної галузі знань та/або спеціальності. До загального обсягу дисертації не включаються таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки. Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами, що становить близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні дисертації за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: шрифт - Times New Roman, розмір шрифту -14 pt
Інтервал	Дисертацію друкують на одному або на двох (за бажанням) боках аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового інтервалу
Шрифт	Кегель - мітел (14 типографських пунктів). Допускається підготовка дисертаційної роботи в форматі LaTeX з відповідним стильовим оформленням
Поля	Текст дисертації необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве - не менше 20 - 25 мм. праве - не менше 10 мм. верхнє - не менше 20 мм. нижнє - не менше 20 мм

*Додаток 4 до Вимог щодо оформлення дисертації (пункт 14 розділу III) із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10
ЗК 1	+		+		+		+	+		+
ЗК 2	+	+	+		+	+	+	+	+	
ЗК 3	+		+	+	+					+
ЗК 4		+	+	+		+			+	
СК 1	+		+		+	+				+
СК 2		+		+	+	+	+		+	
СК 3				+		+				
СК 4	+	+	+						+	+
СК 5					+		+	+	+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК9	ОК 10
ПРН 1	+	+			+	+	+	+	+	+
ПРН 2	+	+	+	+					+	
ПРН 3	+			+	+	+		+		
ПРН 4						+				
ПРН 5			+		+					+
ПРН 6					+	+				
ПРН 7			+							+
ПРН 8			+		+	+				